

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Conseqventibvs Pertexens, Quae post beatum S. Xauerij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

25. Missiones in confinia Bungi & mira probitas duarum insularum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

25.

Missiones in
confinia
Bungi & mi-
ra probitas
duarum in-
sularum.

Iam à Turriano ex Bungo missi primum Facatam venerunt Cigugen-
sis Regni ciuitatem, inde ad insulas Firandi, & beatum se quisque du-
cebat cui Apostolici illius ministerij sors obtigisset. De qua scribit ex
iis non nemo, vel vna itinerum habita ratione, sanctum senem Turria-
num euntes salutasse velut ultimum complectentem, redeentes verò
tanquam à mortuis rediuiuos, tot erant & tantis periculis confita à fa-
me, à frigore, à latrociniis, à submersionibus aquarum, præcipitiis,
& immanitate Bonziorum; transmittendꝝ media hyeme umbilico tenuis
palustres lacunæ; superandi montes sepulti niuib[us], iisdemque viam fal-
laci planitie mentitis; cadendum identidem in syrtes earum præruptas;
exigendi sine cibo dies, solo agrestes quoque radices negante, pera-
granda grassationibus, Bonziis, Ethnicis, hoc est feris hostibus plena,
& infesta, priusquam ad loca veniretur Christianis populis habitata,
quæ vbi attigerant, ad eorum aspectum, exhausti laboris euansce-
bat omnis memoria, longis enim procul supplicantium ordinibus ob-
uiam precedebant, & præsentes concentum gaudio affluente ver-
tebant in lachrymas, passisque brachiis circumfusi videbantur An-
gelos de cœlo suo quisque pectore condere, Patrem ante omnia in
templum, quantum poterat ornatu exultum deducebant ut salutaret
Deum, & matrem Virginem, quod item in more habebant, cum adue-
nis omnibus Christianis. Contentiones porr̄ de præbendo Patri hospi-
tio non erant sedatu faciles, suam quisque domum confidebat fore san-
ctam illo hospite, & felicem; in discessu vero post diuturnam quoque
commorationem, non dico pecunias, sed ne gratias quidem agentem su-
stinebant, aiebantque se facturos impiè si pro factis in eum sumptibus
mercedem acciperent, à quo essent in Christo geniti; sic vices conso-
lationis, & ærumnarum Deus famulis suis, semper bonus, semper
prouidus alternabat. Funaio Facatam F. Ludouic. Almeida Iunio dis-
cessit, anno 1561, illic decim & octo dierum breui mora, septuaginta
Ethnico Baptismo expiauit, inter quos Bonzius & senex, & valde
literatus, sectæ suæ interpres, & Regi Amangucciano à concionibus.
Opus fuit dierum octo expugnatio restitantis; disputando tūm suas
propositiones, tūm Almeidæ responsa notabat fideliter, retractabat
domi per otium, expendebat ad principia tranquillæ rationis, non al-
tercandi libidine, sed veri studio: die tandem octauo, discussis penitus
quæstionum omnium nebulis, cùm octodecim aliis Christo nōnen de-
dit. Ibidem Almeida pro indulta sibi diuinitüs sanationum prodigio-
sarum virtute mirabili, puerum toto corpore leprosum, triduo sic cu-
rauit ut nulla in eo morbi restarent vestigia, quendam præterea doloris
impatientia quo transfigi caput sentiebat, ventrem more Iaponum iam
sibi secturum, ut qui cruciatibus non posset; vita se semel absoluerebatur,
ambos verò antea Ethnico sanatione fecit Christianos. Inde sub exi-
tum Iunij traiecit Tucuchimam, solis habitatam Christianis numero
quingentis, quos probi pastoris officio regebat, qui lupus olim iis fue-
rat,

rat, traductus nempe ad Christum Bonzius, moxque in diuinis, concionibus & exemplo, intelligendi magister egregius, & agendi. Iucundissimè leguntur, & peculiari motu pietatis quæ scribit Almeida, de innocentia incolarum angustæ illius insulæ & alterius similis nomine Ichiceuchi (quæ Antonij, de quo iam sèpiùs nobilis Christiani paterna sunt ditio,) Angelorum insulas nominat, ob morum candorem, orandi frequentiam, alacritatem in operibus Christianis, mutuamque inter se benevolentiam, velut viam Christi familiam, Patre vno Deo efficerent, fluebat iis diei bona pars in sacris ædibus, & precatione, brachiis ante Crucifixi effigiem expansis, dum eius meditantur, & ambiant crucem, octingentes Ichiceuchi habuit Christianos, in iis pueros ferè centum, pietate nusquam alibi tam inusitata; statuarum instar, atque ut literæ loquuntur, extra se positi, attendebant seni à quo docebantur; ea modestia, coque in diuinis affectu, quibus castigator & liquidior non debet à Religiosissimis tyronibus exigi: solitarios vtraque in insula secessus aliquot incolebant, olim ex Bonziis, Christiani, in contemplatione vitæ Christi, & domando corpore strenui; sed omnium erat hospitalitatis erga peregrinos gratia singularis, summa laude in omnem diffusa Iaponiam; frequentabantur ex longinquò à multis partim ut eorum adirent sacras ædes, partim ut piis iuuarentur & reficerentur colloquiis, supplicantium instructa serie aduentantibus occurrabant, & comitabantur ante omnia in templum ad precandum, post designabantur hospitia commoda, & quandiu moram in iis traherent suggerebatur mensa gratuita & lauta; dabantur equi, & socij, & viarum duces quocumque vellent; nauisque demum in discessu cum necessario ad patriam usque viatico, & hæc non alia nisi quam sperabant à Deo mercede; fronte verò ita exporrecta ut si beneficium acciperent, non darent: si quem autem pudor in reiencia horum officiorum largitate fecisset pertinaciorem, negabant hunc esse Christianum, libuit interdū mercatoribus Lusitanis eo ire, quod tribus paulò plus abessent leucis, & verecundati seipso iam non iidem ab iis rediere, & quidem nonnulli projectæ antea probitatis, religiosæ vitæ desiderio incensi. Et hæc omnia pretium operæ à P. Villela in huius vineæ plantatione prosperè fudatæ, continuis exin de cœlo imbris à Deo infusæ. Profectus inde Almeida Xiscum, Irام, Casungam adiit, & finitos pagos, nouisque in iis Ecclesias condidit. At longè aliter actum est Firandi; negauit tyrannus Christi hostis extruendi templi facultatem, etsi constitutum est eius ingratii, domum enim suam Christianus diues, publico Christianorum dedit, ut Deo sacra in templum fieret: in ea ethnicos quinquaginta, post secretam institutionem, diuinis aquis lauit Almeida, in iisque Principem, haud inferiorem Antonio, ac ut festa aliqua pietatis celebratione, virtutem fidelium recrearet, quando in urbe non licebat, saltem extra portum id præstítit in naui Praefecti Lusitani cultu magnifico superba, ubi eleganteim quam secum tulerat Deiparae tabulam venerationi proposuit, exciuitque ad eius adorationem Christianos omnes Firandenses qui diem illum Laurentio Martyri dicatū miris cumuluere lætitiis.

X x 3 Obitis